

Vybraná ekonomická a finanční rizika

Téma 2: Řízení rizik ve veřejné správě

Cíl tématu

- Seznámit posluchače se finančním řízením ve veřejném sektoru a s riziky, které souvisí s veřejnými financemi.

Obsah

- **Řízení rizik ve veřejné správě**
- **Daňová soustava v ČR**
- **Funkce daní**
- **Daňové principy**
- **Daňová teorie**
- **Problémy veřejných rozpočtů**
- **Ekonomické cykly jako riziko a jejich dopad na veřejný sektor**

Řízení rizik ve veřejné správě

- Metodika řízení rizik ve veřejné správě je určena pro všechny organizace, které hospodaří s veřejnými prostředky.
- Rozlišuje Organizační zajištění řízení rizik organizace:
 - Centralizovaný model řízení rizik
 - Decentralizovaný model řízení rizik

Obecné předpoklady funkčního řízení rizik v organizaci veřejné správy:

- Jednoznačná organizační struktura a funkční organizační řád;
- Vhodně definované pracovní náplně;
- Jasně, srozumitelně a konkrétně formulovaný etický kodex organizace;
- Jasně stanovená pravidla v klíčových oblastech vnitřního chodu organizace, která jsou ve vzájemném souladu;
- Základní stavební kameny každé organizace, o které se následně může opřít jakýkoliv řídicí a kontrolní mechanismus včetně řízení rizik.

Daň

- Daň představuje zákonem stanovenou povinnou a nenávratnou platbu do veřejného rozpočtu.
- Daně plní funkci:
 - fiskální, ta je označována jako alokační;
 - druhou daňovou funkcí je redistribuční.

Ekonomické důsledky daňových systémů

- Daňový dopad
- Daňový přesun
- Dopady na spotřebitele

Daňové zásady

- zásada spravedlnosti
- zásada určitosti
- zásada výhodnosti pro poplatníka
- zásada úspornosti

Dnešní požadavky na „dobré daně“

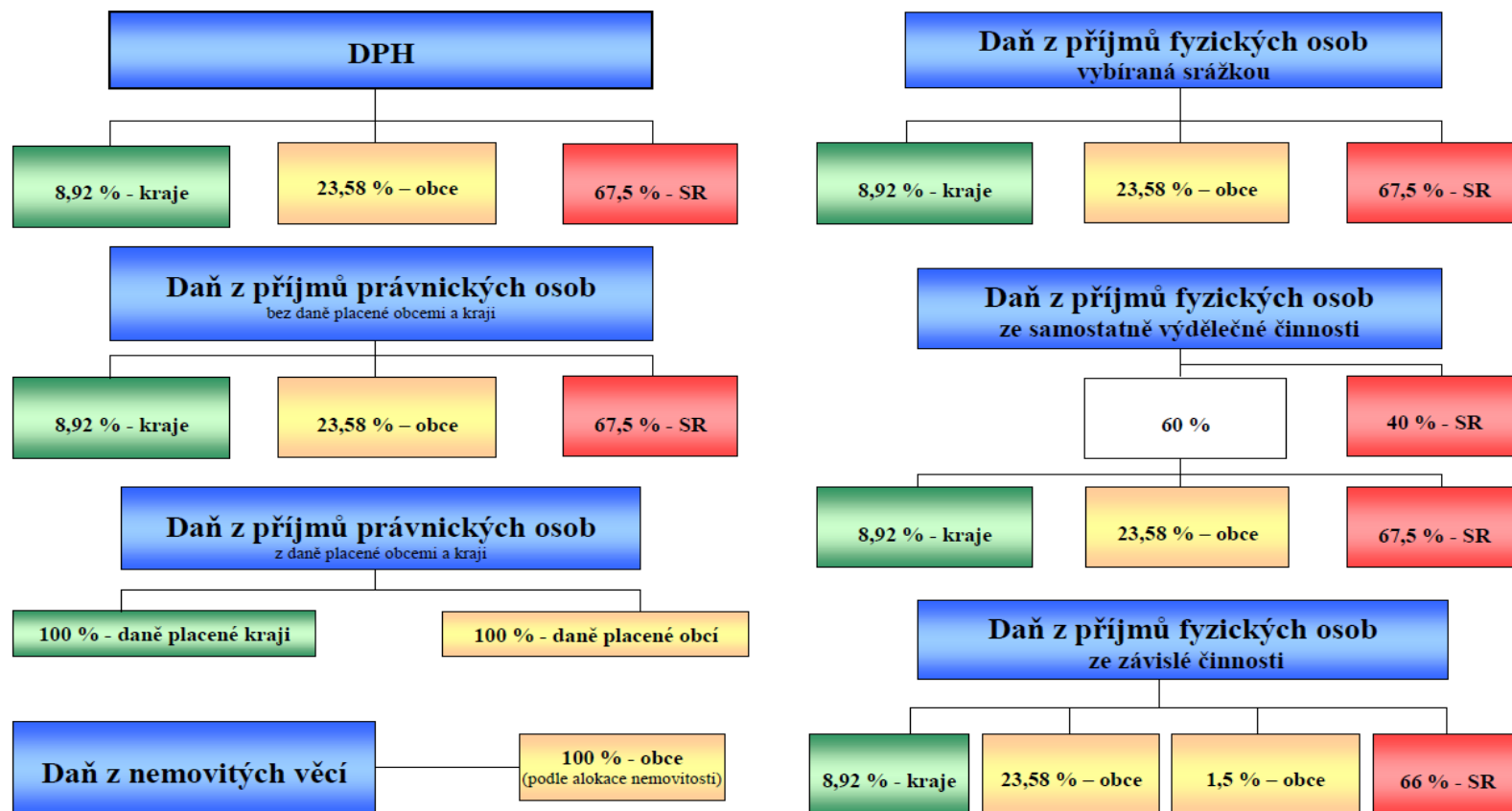
Dobrá daňový systém by se měl vyznačovat těmito rysy:

- spravedlností
- ekonomickou efektivností
- administrativní jednoduchostí
- flexibilitou
- „správným“ působením na makroekonomické agregáty
- politickou průhledností a právní perfektností

Schéma rozpočtového určení daní od 1. 1. 2020

Obr. 1: Rozpočtové určení daní

Rozpočtové určení daní [online]. Finanční správa [Citace: 17. 06. 2020]. Dostupné na: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/danovy-system-cr/rozpoctove-urceni-dani/>

Daň z příjmů fyzických osob

- Daňová povinnost
- Splatnost daně
- Nezdanitelné části základu daně
- Slevy na dani
- Daňové zvýhodnění

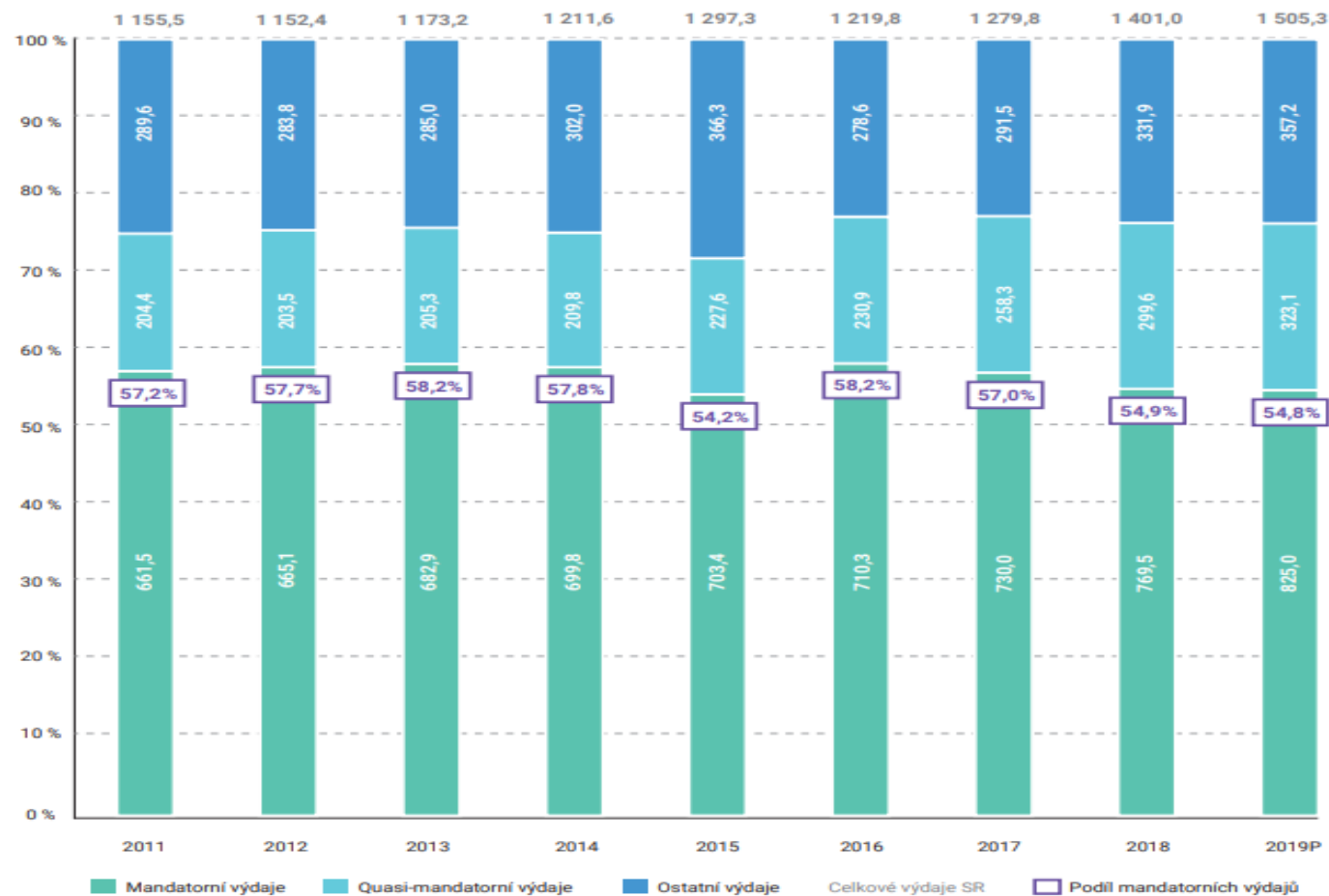
Problémy veřejných rozpočtů

- Výběr daní
 - Administrativní zátěž
- Korupce
- Zadlužení

VÝVOJ A PODÍL CELKOVÝCH, MANDATORNÍCH A NEMANDATORNÍCH
VÝDAJŮ V LETECH 2011–2019 V MLD. KČ

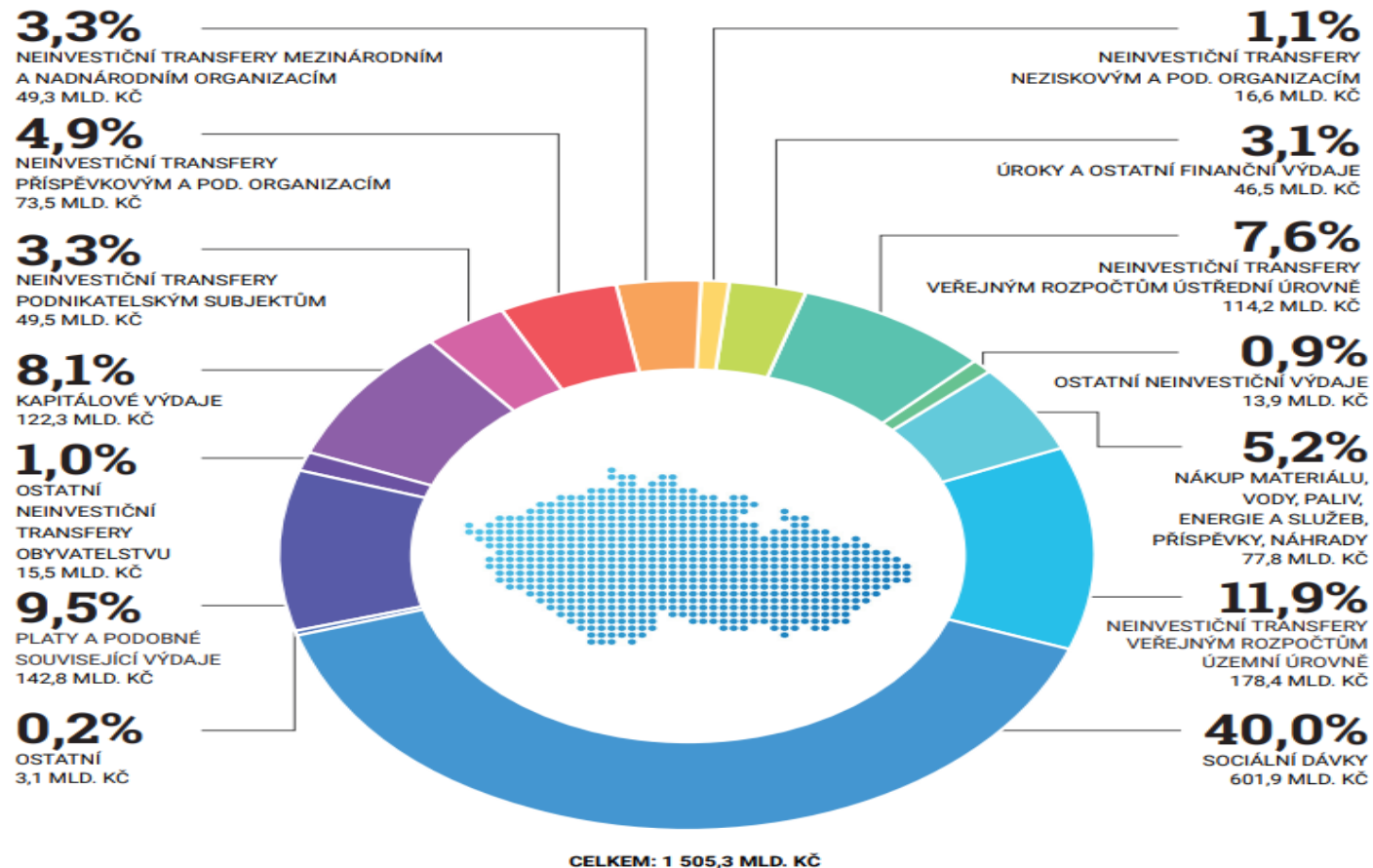

Zdroj: Ministerstvo financí ČR, 2019. Státní rozpočet 2019 v kostce. ISBN 978-80-7586-025-2

STRUKTURA VÝDAJŮ STÁTNÍHO ROZPOČTU PODLE DRUHŮ V ROCE 2019

- Zdroj: Ministerstvo financí ČR, 2019. Státní rozpočet 2019 v kostce. ISBN 978-80-7586-025-2

SROVNÁNÍ ZÁKLADNÍCH UKAZATELŮ STÁTNÍHO ROZPOČTU 2013–2019 V MLD. KČ

UKAZATEL	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019P	ROZDÍL 2019P – 2018P
Příjmy státního rozpočtu	1 091,9	1 133,8	1 234,5	1 281,6	1 273,6	1 403,9	1 465,3	150,8
Výdaje státního rozpočtu	1 173,2	1 211,6	1 297,3	1 219,8	1 279,8	1 401,0	1 505,3	140,8
Saldo státního rozpočtu	-81,3	-77,8	-62,8	61,8	-6,2	2,9	-40,0	-10,0

Zdroj: Ministerstvo financí ČR, 2019. Státní rozpočet 2019 v kostce. ISBN 978-80-7586-025-2

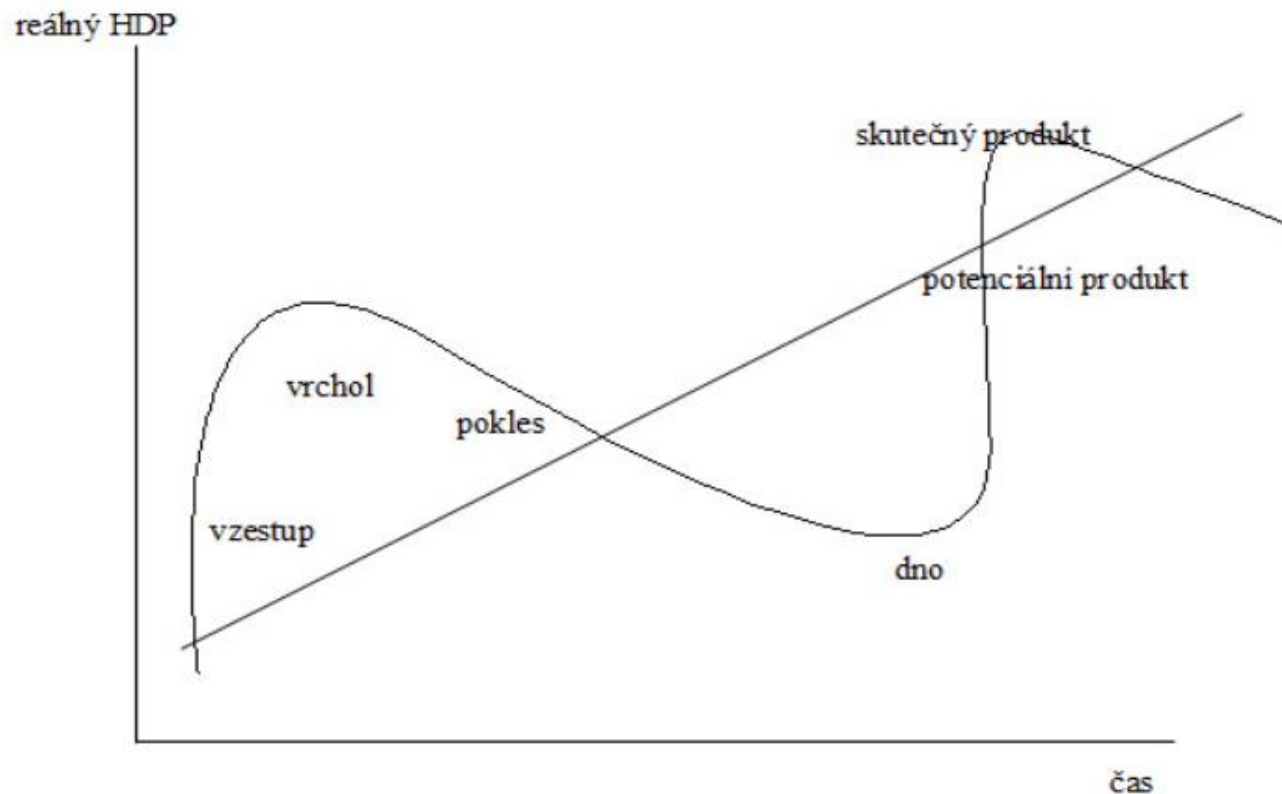

Ekonomické cykly jako riziko a jejich dopad na veřejný sektor

Graf hospodářského cyklu

Zdroj: Otevřená škola, Hospodářský cyklus. Dostupné [online] na:
<<https://www.oalib.cz/openschool/mod/book/tool/print/index.php?id=1810>>

Zdroje k tématu

- Metodický pokyn CHJ č. 2 – Metodika řízení rizik [online]. *Ministerstvo financí ČR* [Citace: 17. 06. 2020]. Dostupné na: <https://www.mfcr.cz/cs/legislativa/metodiky/2016/metodicky-pokyn-chj-c-2--metodika-rizeni-24501/>
- MAREK, Petr. *Studijní průvodce financemi podniku*. Praha: Ekopress, 2006. ISBN 80-86119-37-8.
- PEKOVÁ, Jitka. *Veřejné finance: úvod do problematiky*. Vyd. 2., přeprac. Praha: ASPI, 2002. ISBN 80-86395-19-7.
- STRECKOVÁ, Y., MALÝ, a kol. 1998. *Veřejná ekonomie*. Computer Press, s. 135-137 ISBN 80-7226-112-6
- *Rozpočtové určení daní* [online]. *Finanční správa* [Citace: 17. 06. 2020]. Dostupné na: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/danovy-system-cr/rozpoctove-urceni-dani/>
- Finanční správa, Daň z příjmu fyzických osob, dostupné [online] na <<https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/fyzicke-osoby-poplatnik/obecne-informace#1zakon>>

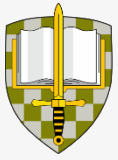

Úkoly a otázky k tématu:

1. Jaké jsou charakteristiky centralizovaného a decentralizovaného modelu řízení rizik ve veřejné správě?
2. Jaké jsou hlavní funkce daní?
3. Co jsou to daňové zásady a jakou podobu mají dnešní požadavky na „dobré daně“?
4. Jakým způsobem dopadají daně na spotřebitele a na výrobce?
5. Jaká je základní typologie daní?
6. Jaké proměnné vstupují do výpočtu daně z příjmů fyzických osob?
7. Jaké jsou základní oblasti problémů, které souvisí s veřejnými financemi?
8. Jaký je rozdíl mezi státním dluhem, veřejným dluhem a vládním dluhem?
9. Co je to hospodářský cyklus a jaké jsou jeho fáze?

Děkuji Vám za pozornost

